

DEN EUROPÆISKE UNION

EUROPA-PARLAMENTET

RÅDET

**Bruxelles, den 7. oktober 2020
(OR. en)**

**2020/0127 (COD)
LEX 2021**

**PE-CONS 30/1/20
REV 1**

**TRANS 323
CODEC 656**

**EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING
OM FASTSÆTTELSE AF FORANSTALTNINGER
FOR AT BIDRAGE TIL ET BÆREDYGTIGT JERNBANEMARKED
PÅ BAGGRUND AF COVID-19-UDBRUDET**

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING (EU) 2020/...

af 7. oktober 2020

**om fastsættelse af foranstaltninger for at bidrage til et bæredygtigt jernbanemarked
på baggrund af covid-19-udbruddet**

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —
under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 91,
under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,
efter fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale parlamenter,
under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg¹,
efter høring af Regionsudvalget,
efter den almindelige lovgivningsprocedure², og
ud fra følgende betragtninger:

¹ Udtalelse af 16.7.2020 (endnu ikke offentliggjort i EUT).

² Europa-Parlamentets holdning af 17.9.2020 (endnu ikke offentliggjort i EUT) og Rådets afgørelse af 2.10.2020.

- (1) Covid-19-udbruddet har medført et brat fald i efterspørgslen efter tjenesteydelser inden for jernbanetransport. Dette har haft alvorlige følger for jernbanevirksomhederne. Følgerne begyndte at vise sig så tidligt som den 1. marts 2020 og forventes at vare ved mindst indtil den 31. december 2020. Omstændighederne omkring Covid-19-udbruddet er uden for jernbanevirksomhedernes kontrol, og disse virksomheder har betydelige likviditetsproblemer og store tab og risikerer i nogle tilfælde at blive insolvente.
- (2) For at afbøde de negative økonomiske virkninger af covid-19-udbruddet kan det være nødvendigt at støtte jernbanevirksomhederne finansielt. Jernbanevirksomhederne kan være ude af stand til at betale afgifter for adgang til jernbaneinfrastrukturen på grund af covid-19-udbruddet, og infrastrukturforvalterne bør derfor have tilladelse til at nedsætte, give afkald på eller udsætte betalingen af sådanne afgifter. Denne mulighed bør gives for en periode, hvor virkningerne af covid-19-udbruddet på jernbanemarkedet allerede har vist sig og forventes at vare ved, dvs. fra den 1. marts 2020 til den 31. december 2020 ("referenceperioden").

- (3) I henhold til artikel 31, stk. 3, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/34/EU¹ må de afgifter for sporadgang, der skal betales til infrastrukturforvalteren, ikke være lavere end den omkostning, der påløber direkte som følge af togtjenesten. En delvis eller fuld fritagelse for afgifter eller udsættelse af betalingen heraf, som anvendes på en gennemsigtig, objektiv og ikkediskriminerende måde over for alle jernbanevirksomheder, der er aktive i sektoren for godstransport og/eller personbefordring med jernbane, vil kunne afbøde virkningerne af covid-19-udbruddet i referenceperioden. Medlemsstaterne bør derfor have mulighed for at tillade, at infrastrukturforvalterne træffer sådanne foranstaltninger.
- (4) Ifølge artikel 32, stk. 1, i direktiv 2012/34/EU kan medlemsstaterne opkræve tillæg, hvis markedet kan bære det. På grund af virkningerne af covid-19-udbruddet kan markedssegmenternes evne til at bære sådanne tillæg være nedsat. Medlemsstaterne bør derfor have mulighed for at tillade, at infrastrukturforvaltere revurderer markedssegmenternes evne til at bære tillæg med henblik på eventuelt at nedsætte de beløb, der forfalder til betaling i referenceperioden.

¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/34/EU af 21. november 2012 om oprettelse af et fælles europæisk jernbaneområde (EUT L 343 af 14.12.2012, s. 32).

- (5) I artikel 36 i direktiv 2012/34/EU fastsættes regler om reservationsafgifter med henblik på at tilskynde til effektiv udnyttelse af kapaciteten. Ifølge denne artikel er opkrævning af sådanne afgifter obligatorisk, når en ansøger, herunder jernbanevirksomheder, gentagne gange undlader at udnytte tildelte kanaler eller dele af dem. Infrastrukturforvalterne skal i deres netvejledning offentliggøre kriterierne for at konstatere en sådan manglende udnyttelse. Covid-19-udbruddet har forårsaget alvorlige forstyrrelser i jernbanetrafikken, som har ført til omfattende aflysninger af kanalreservationer. De tilgrundliggende hændelser var og er fortsat uden for jernbanevirksomhedernes kontrol. Desuden har de medført midlertidig lavere anvendelse af kapacitet. Det kan derfor antages, at den incitamentsvirkning, som reservationsafgifter i henhold til artikel 36 i direktiv 2012/34/EU har til formål at bevirke, ikke er relevant for så vidt angår referenceperioden. Medlemsstaterne bør derfor have mulighed for at tillade, at infrastrukturforvalterne undlader at opkræve reservationsafgifter for kapacitet, der er tildelt, men som ikke er blevet udnyttet i referenceperioden, selv om en sådan manglende udnyttelse efter de gældende kriterier ville blive betragtet som gentagne tilfælde af manglende udnyttelse af tildelte kanaler eller dele af dem.

- (6) For afgifter for sporadgang, opkrævning af tillæg og reservationsafgifter vil en nedsættelse af afgifter, som medlemsstaterne tillader i henhold til denne forordning, medføre indkomsttab for infrastrukturforvalteren. Disse indkomsttab vil i princippet blive kompenseret i henhold til artikel 8, stk. 4, i direktiv 2012/34/EU. Da disse tab er af ekstraordinær karakter, bør der ydes kompensation til infrastrukturforvalterne inden for en kortere periode end den, der følger af nævnte artikel, dvs. senest den 31. december i året efter det år, hvor tabet opstod.
- (7) Betingelserne for brug af jernbaneinfrastruktur bør midlertidigt justeres, og netvejledningerne bør ajourføres og ændres i nødvendigt omfang.
- (8) I betragtning af den uforudsigelige og pludselige karakter af covid-19-udbruddet har det ikke været muligt at vedtage relevante foranstaltninger i tide. Derfor bør denne forordning også omfatte perioden forud for dens ikrafttræden. I betragtning af arten af de foranstaltninger, der fastsættes ved denne forordning, fører en sådan tilgang ikke til en tilsidesættelse af de berørte personers berettigede forventninger.
- (9) Den videre udvikling af covid-19-udbruddet og dets videre virkning på jernbanetransportsektoren er svær at forudsige. Kommissionen bør løbende analysere de økonomiske virkninger af covid-19-udbruddet på nævnte sektor, og, hvis de ugunstige betingelser fortsætter med at være til stede, bør Unionen være i stand til uden ugrundet ophold at forlænge den periode, hvori de foranstaltninger, der er fastsat i denne forordning, finder anvendelse.

- (10) For at gyldigheden af de foranstaltninger, der er fastsat i denne forordning, kan forlænges, hvis det viser sig nødvendigt og berettiget, bør beføjelsen til at vedtage retsakter delegeres til Kommissionen i overensstemmelse med artikel 290 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde for så vidt angår forlængelse af referenceperioden, hvori de foranstaltninger, der er fastsat i denne forordning, finder anvendelse. Det er navnlig vigtigt, at Kommissionen gennemfører relevante høringer under sit forberedende arbejde, herunder på ekspertniveau, og at disse høringer gennemføres i overensstemmelse med principperne i den interinstitutionelle aftale af 13. april 2016 om bedre lovgivning¹. For at sikre lige deltagelse i forberedelsen af delegerede retsakter modtager Europa-Parlamentet og Rådet navnlig alle dokumenter på samme tid som medlemsstaternes eksperter, og deres eksperter har systematisk adgang til møder i Kommissionens ekspertgrupper, der beskæftiger sig med forberedelse af delegerede retsakter.
- (11) Målet for denne forordning, nemlig at fastsætte midlertidige regler for opkrævning af afgifter for brug af jernbaneinfrastruktur for at afhjælpe den akutte nødsituation, som covid-19-udbruddet har forårsaget, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne, men kan på grund af handlingens omfang eller virkninger bedre nås på EU-plan; Unionen kan derfor vedtage foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5 i traktaten om Den Europæiske Union (TEU). I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går denne forordning ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at nå dette mål.

¹ EUT L 123 af 12.5.2016, s. 1.

- (12) For at sikre omgående anvendelse af foranstaltningerne i denne forordning, bør den som følge af den hastende karakter træde i kraft på dagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende* —

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

Artikel 1

Genstand og anvendelsesområde

Denne forordning fastsætter midlertidige regler for opkrævning af afgifter for brug af jernbaneinfrastruktur, jf. kapitel IV i direktiv 2012/34/EU. Den finder anvendelse på infrastruktur, der anvendes til indenlandsk og international jernbanetransport, som er omfattet af nævnte direktiv, i perioden fra den 1. marts 2020 til den 31. december 2020 ("referenceperioden").

Artikel 2

Nedsættelse af, afkald på eller udsættelse af afgifter for minimumsadgangsydelserne og reservationsafgifter

1. Uanset artikel 27 og artikel 31, stk. 3, i direktiv 2012/34/EU, og forudsat at statsstøttere reglerne overholdes, kan medlemsstaterne tillade, at infrastrukturforvaltere nedsætter, giver afkald på eller udsætter betalingen af afgifter for minimumsadgangsydelserne og for adgang til infrastruktur, der forbinder servicefaciliteter, hvis det er hensigtsmæssigt ifølge de markedssegmenter, der er udpeget i deres netvejledninger, på en gennemsigtig, objektiv og ikkediskriminerende måde i de tilfælde, hvor en sådan betaling er forfaldet eller vil forfalde i referenceperioden.
2. Uanset artikel 27 i direktiv 2012/34/EU, og forudsat at statsstøttere reglerne overholdes, kan medlemsstaterne tillade, at infrastrukturforvaltere revurderer markedssegmenternes evne til at bære tillæg som omhandlet i artikel 32, stk. 1, i direktiv 2012/34/EU med henblik på eventuelt at nedsætte de skyldige beløb i referenceperioden.

3. Uanset artikel 27 og artikel 36, tredje punktum, i direktiv 2012/34/EU, og forudsat at statsstøttere reglerne overholdes, kan medlemsstaterne tillade, at infrastrukturforvaltere undlader at opkræve reservationsafgifter af ansøgere, herunder jernbanevirksomheder, for kapacitet, der er tildelt, men som ikke anvendes i referenceperioden. Medlemsstaterne og infrastrukturforvaltere handler i den forbindelse på en gennemsigtig, objektiv og ikkediskriminerende måde.
4. Uanset artikel 8, stk. 4, i direktiv 2012/34/EU, og forudsat at statsstøttere reglerne overholdes, yder medlemsstaterne infrastrukturforvaltere kompensation for det specifikke økonomiske tab, de lider som følge af anvendelsen af nærværende artikels stk. 1, 2 og 3, senest den 31. december i året efter det år, hvor tabet opstod. Denne kompensation indskrænker ikke medlemsstaternes forpligtelse til i henhold til artikel 8, stk. 4, i direktiv 2012/34/EU at sikre, at en infrastrukturforvalters driftsregnskab udviser balance over en rimelig periode, som ikke må overstige fem år.
5. Medlemsstaterne oplyser Kommissionen om de foranstaltninger, der er truffet i medfør af denne artikel, senest tre måneder efter denne forordnings ikrafttrædelsesdato og oplyser Kommissionen om efterfølgende foranstaltninger eller ændringer heraf. Kommissionen gør disse oplysninger offentligt tilgængelige.

Artikel 3

Justering af betingelserne for brug af jernbaneinfrastruktur

Infrastrukturforvalterne ændrer, hvor det er relevant, uden ophold den netvejledning, der er omhandlet i artikel 27 i direktiv 2012/34/EU, så den indeholder de betingelser, som de anvender på baggrund af de foranstaltninger, som den pågældende medlemsstat har truffet i henhold til denne forordnings artikel 2.

Artikel 4

Tilsynsorgan

Artikel 56 i direktiv 2012/34/EU finder anvendelse på nedsættelse af, afkald på eller udsættelse af afgifter for minimumsadgangsydelserne og reservationsafgifter som omhandlet i denne forordnings artikel 2 og på justering af betingelserne for brug af jernbaneinfrastruktur som omhandlet i denne forordnings artikel 3 for så vidt angår de kriterier, der er fastsat i denne forordnings artikel 2 og 3 og som finder anvendelse på infrastrukturforvaltere.

Artikel 5

Forlængelse af referenceperioden

1. Senest den 1. november 2020 forelægger infrastrukturforvalterne Kommissionen data om brugen af deres net, opdelt pr. markedssegment, i overensstemmelse med artikel 32, stk. 1, i direktiv 2012/34/EU, i perioderne fra den 1. marts 2019 til den 30. september 2019 og fra den 1. marts 2020 til den 30. september 2020.

Hvis referenceperioden forlænges, forelægger infrastrukturforvalterne Kommissionen et nyt datasæt, når halvdelen af referenceperiodens forlængelse er forløbet, for at Kommissionen kan vurdere situationens udvikling i løbet af referenceperiodens forlængelse.

2. Hvis Kommissionen på grundlag af de data, der henvises til i stk. 1, finder, at nedgangen i jernbanetransportens omfang i forhold til niveauet i den tilsvarende periode de foregående år er vedvarende, og at der er sandsynlighed for, at tendensen vil vare ved, og hvis den desuden på grundlag af de bedste tilgængelige videnskabelige data finder, at denne situation er et resultat af følgerne af covid-19-udbruddet, vedtager Kommissionen i overensstemmelse med artikel 6 delegerede retsakter, der ændrer referenceperioden anført i artikel 1. En sådan ændring må kun forlænge referenceperioden med op til seks måneder, og referenceperioden kan ikke forlænges ud over den ... [ikrafttrædelsesdato plus 18 måneder].
3. Hvis jernbanetransportsektoren i Unionen påvirkes langvarigt af covid-19-udbruddet, og det er påkrævet i særligt hastende tilfælde, anvendes proceduren i artikel 7 på delegerede retsakter vedtaget i henhold til nærværende artikel.

Artikel 6

Udøvelse af de delegerede beføjelser

1. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter tillægges Kommissionen på de i denne artikel fastlagte betingelser.

2. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter, jf. artikel 5, stk. 2, tillægges Kommissionen for en periode på et år fra den ...[datoen for denne forordnings ikrafttræden].
3. Den i artikel 5, stk. 2, omhandlede delegation af beføjelser kan til enhver tid tilbagekaldes af Europa-Parlamentet eller Rådet. En afgørelse om tilbagekaldelse bringer delegationen af de beføjelser, der er angivet i den pågældende afgørelse, til ophør. Den får virkning dagen efter offentliggørelsen af afgørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende* eller på et senere tidspunkt, der angives i afgørelsen. Den berører ikke gyldigheden af delegerede retsakter, der allerede er i kraft.
4. Inden vedtagelsen af en delegeret retsakt hører Kommissionen eksperter, som er udpeget af hver enkelt medlemsstat, i overensstemmelse med principperne i den interinstitutionelle aftale af 13. april 2016 om bedre lovgivning.
5. Så snart Kommissionen vedtager en delegeret retsakt, giver den samtidigt Europa-Parlamentet og Rådet meddelelse herom.
6. En delegeret retsakt vedtaget i henhold til artikel 5, stk. 2, træder kun i kraft, hvis hverken Europa-Parlamentet eller Rådet har gjort indsigelse inden for en frist på to måneder fra meddelelsen af den pågældende retsakt til Europa-Parlamentet og Rådet, eller hvis Europa-Parlamentet og Rådet inden udløbet af denne frist begge har underrettet Kommissionen om, at de ikke agter at gøre indsigelse. Fristen forlænges med to måneder på Europa-Parlamentets eller Rådets initiativ.

Artikel 7
Hasteprocedure

1. Delegerede retsakter, som vedtages i henhold til denne artikel, træder i kraft straks og finder anvendelse, så længe der ikke er gjort indsigelse i henhold til stk. 2. I meddelelsen til Europa-Parlamentet og Rådet af en delegeret retsakt anføres begrundelsen for anvendelse af hasteproceduren.
2. Europa-Parlamentet eller Rådet kan efter proceduren i artikel 6, stk. 6, gøre indsigelse mod en delegeret retsakt. I så fald skal Kommissionen ophæve retsakten straks efter Europa-Parlamentets eller Rådets meddelelse af afgørelsen om at gøre indsigelse.

Artikel 8
Ikrafttræden

Denne forordning træder i kraft dagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den ...

På Europa-Parlamentets vegne
Formand

På Rådets vegne
Formand